

hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi

---

maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
musiqa fani o'qituvchisi

---

ning
20__-20__-o'quv yiliga 7-sinflar uchun

"ISTE'DOD"
TO'GARAK
HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfı	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

o‘tkazilgan xona _____

” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari _____

To‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”
MMIBDO‘
20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Iste’dod” nomli to‘garagining
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Surxondaryo - Qashqadaryo musiqa uslubi haqida tushuncha	1		
2.	Surxondaryo - Qashqadaryo dostonchilik an’analari	1		
3.	Buxoro - Samarqand musiqa uslubi haqida tushuncha	1		
4.	Sozanda san’ati	1		
5.	Farg‘ona - Toshkent musiqa uslubi haqida tushuncha	1		
6.	Xalq ashulalari	1		
7.	Katta ashula yallachilik san’ati	1		
8.	Patnisaki ashulalar haqidagi taassurotlarni boyitish.	1		
9.	Xorazm musiqa uslubi haqida tushuncha.	1		
10.	Xorazm dostonchilik an’analari	1		
11.	Farg‘ona — Toshkent musiqa uslubidan Xorazm musiqa ijro uslubini farqlash.	1		
12.	Xorazm ashulachilik san’ati	1		
13.	“Suvora”	1		
14.	Maqom tushunchasi shashmaqom	1		
15.	Oltimaqom haqida	1		
16.	Takrorlash	1		
17.	Shashmaqomning cholg‘u (mushkilot) ya ashula (nasr) bo‘limi	1		
18.	Xorazm maqomlari	1		
19.	Xorazm maqomlarining aytim yo‘li	1		
20.	Farg‘ona - toshkent maqom yo‘llari	1		
21.	Jahon musiqa madaniyati haqida	1		
22.	Sharq allomalam musiqa haqida.	1		
23.	Jahon musiqasi rivojining asosiy bosqichlari	1		
24.	Vena klassik maktabi namoyandalari	1		
25.	XIX - XX asrlar musiqa madaniyati. Musiqada impressionizm	1		
26.	M. I. Glinka “Kamarinskaya”	1		
27.	XX asr O‘zbekiston musiqa madaniyatiga doir	1		
28.	Hoji Abdulaziz Rasulov.	1		
29.	O‘zbek musiqasida kompozitorlik ijodiyoti	1		
30.	Mirsodiq Tojiyev ijodida o‘zbek simfoniyasining yuksalishi	1		
31.	Matniyoz Yusupov	1		
32.	Zamonaviy o‘zbek musiqa madaniyati haqida	1		
33.	Atoqli o‘zbek san’atkorlari va musiqiy jamoalari	1		
34.	Teatr san’ati ya konsert ijrochilik faoliyati	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To'garak rahbari: _____

Mavzu: Surxondaryo - Qashqadaryo musiqa uslubi haqida tushuncha

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiylar: o'quvchilarda Surxondaryo - qashqadaryo musiqa uslubi haqida tushuncha berish, musiqiy bilim, ko'nikma va malakalari bilan birga musiqa savodi, ritm tuyg'usi, musiqa asarini tinglash, qo'shiqlar kuylash orqali o'quvchilarda musiqiy qobiliyat va iqtidorni rivojlantirish. Ijodiy mahorat nafosat va badiiy didni o'stirish, fikr doirasini kengaytirish, mustaqillik va tashabbuskorlikni tarbiyalash.

Tarbiyaviy: Surxondaryo-Qashqadaryo, Buxoro-Samarqand, Xorazm va Farg'ona-Toshkent musiqa uslublari, Shashmaqom, Xorazm maqomlari va Farg'ona-Toshkent maqom yo'llarini o'zlashtirish, jahon musiqa madaniyati, zamonaviy **O'zbekiston** musiqa san'ati va musiqa ijodiyotining mumtoz olari bilan tanishtirish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarda mumtoz musiqaning yuksak durdonalari bo'lmish maqom haqida tushuncha berish, o'zbek milliy an'ana va qadriyatlariga qiziqish uyg'otish, mavzuni yakka va guruh holatida o'zlashtirib olishlarini nazorat qilish, musiqiy qobiliyatini rivojlantirish, mustaqil fikrlashga o'rgatish.

o'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

axborot manbalaridan (ommaviy axborot vositalari: jurnal, gazeta, televizor, radio audio-video yozuv, kompyuter) foydalana olish. Internet-saytlardan musiqaga oid ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila bilish.

o'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi: bilimini mustaqil ravishda oshirib borish; **o'zining qiziqishlariga ko'ra** qobiliyatlarini namoyon qila olish.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, kichik guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "**ko'rsam tezroq o'rganaman**" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid rasm, **ko'rgazmalar** va tarqatma materiallar, **o'quv qurollari**, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uya vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Surxondaryo — Qashqadaryo musiqa uslubi deganda, asrlar davomida shakllangan mehnat aytimlari, mavsumiy marosim qo'shiqlari, cho'ponlar ijodi, baxshilar san'ati va xalq ijodiga oid yana ko'plab aytim va cholg'u kuylari tushuniladi. Shuni ham aytish kerakki, musiqiy an'analarining kelib chiqish negizlari qadimiy davrlarga ta'luqli **bo'lib**, ular turli vaziyatlarda, xalqning tiumush tarzi bilan bog'liq turfa ko'rinishlarda, xususan, mehnat jarayonlarida, oilaviy sharoitda o'tkaziladigan urf-odat va marosimlarda, ommaviy sayil va tantanalarda yuzaga keladi.

Surxondaryo — Qashqadaryo hududlarida yashovchi mahalliy aholi uzoq davrlardan buyon chorvadorlik va dehqonchilik mehnati bilan shug'ullanib keladi. Shu bois ham bu yerlarda mehnat jarayonlari bilan bog'liq aytim va cho'pon kuylari juda ko'plab ijod etilgan. Dastlab iste'dodli shaxslar tomonidan (yakka yoki jamoa ishtirokida) aytilib, so'ngra el orasida og'zdang'zga o'tib ommalashgan mehnat qo'shiqlari bizga qadar xalq xotirasida va mehnat amaliy tajribasi faoliyatida saqlanib kelindi. Bundan tashqari, mavsumiy marosim, ommaviy bayram va xalq sayillari ("Navro'z bayrami", "Lola sayli") qo'shiqlari hamda qarsak-o'yin aytimlari va yana ko'plab ommaviy qo'shiq-kuylari o'tmishtdan bizning davrimizga meros bo'lib qoldi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. «O'zbekiston — onajon» qo'shig'ming bosh tayanch (tonika) pardasini aniqlang.

2. 6/8 takt o'choviga qanday dirijyorlik qish lozimligini o'ng qo'l harakati bilan ko'rsating.

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uya vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To'garak rahbari: _____

Mavzu: Surxondaryo - Qashqadaryo dostonchilik an'analari

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiylar: o'quvchilarda Surxondaryo-Qashqadaryo dostonchilik an'analari tushuncha berish, musiqiy bilim, ko'nikma va malakalari bilan birga musiqa savodi, ritm tuyg'usi, musiqa asarini tinglash, qo'shiqlar kuylash orqali o'quvchilarda musiqiy qobiliyat va iqtidorni rivojlantirish. Ijodiy mahorat nafosat va badiiy didni o'stirish, fikr doirasini kengaytirish, mustaqillik va tashabbuskorlikni tarbiyalash.

Tarbiyaviy: Surxondaryo-Qashqadaryo, Buxoro-Samarqand, Xorazm va Farg'ona-Toshkent musiqa uslublari, Shashmaqom, Xorazm maqomlari va Farg'ona-Toshkent maqom yo'llarini o'zlashtirish, jahon musiqa madaniyati, zamonaviy **O'zbekiston** musiqa san'ati va musiqa ijodiyotining mumtoz olari bilan tanishtirish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarda mumtoz musiqaning yuksak durdonalari bo'lmish maqom haqida tushuncha berish, o'zbek milliy an'ana va qadriyatlariga qiziqish uyg'otish, mavzuni yakka va guruh holatida o'zlashtirib olishlarini nazorat qilish, musiqiy qobiliyatini rivojlantirish, mustaqil fikrlashga o'rgatish.

o'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiylar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

hamkorlikda ishslash jarayonida jamoa va guruh a'zolari fikrini tinglay bilish, hurmat qilish, to'g'ri qabul qilish, turli ziddiyatlari vaziyatlarda o'z ehtiroslarini boshqarish, kelishmovchiliklar odilona, haqqoniy va ijobjiy yondashgan holda munosabat bildirish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiysi:

Vatan, oila, mahallasining tarixini, o'zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, kichik guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Doston adabiy-musiqiy asardir. Uning tarkibida nasriy va she'riy ohang qismlari **bo'lib**, ular mazmunan o'zaro mushtarak **bo'ladi**. Surxondaryo — Qashqadaryo doston ijrochilarmi shoir yoki baxshi deb yuritadilar. Baxshilar san'atida so'z ustasi, qo'shiq kuylovchisi va soz (docmbira) cholg'uchisi birlashgan **bo'ladi**. Binobarin, baxshilar dostonlarning nasriy qismlarini mahorat bilan badiiy so'zlab hikoya etsalar, she'riy **bo'laklarini** qo'shiq shaklida maxsus ichki ("bol'iq") ovoz bilan kuylaydilar va bunda **do'mbira** sozidan jo'mavoz sifatida foydalanadilar. Dostonlarni ijro etish mavsumi asosan kech kuzda, qishloq ahli dehqonchilik bilan bog'liq yig'im-terim islilarini tugatgandan so'ng boshlanib, erta bahorga qadar davom etadi. Odatda, baxshilar mahalliy aholi tomonidan maxsus uyushtirilgan dostonchilik kechalarini **o'tkazish** uchun qishloq xonadonlaridan biriga taklif etilgan. Bu xonadonga mahalla ahli, qo'ni-quoeshnilar ham yigcilib, baxshining doston ijrolarini tinglashgan. Bunday kechalar bir necha kungacha davom etishi mumkin **bo'lgan**. Bundan tashqari, baxshilari oilaviy bayram, to'y marosimlari va boshqa tantanalarni **o'tkazishga** ham taklif etganlar. Dostonlarni kuylash tartib-qoidalari kocra, avvalo, termalar aytildi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Yuqoridagi nota misolda qaysi tovushlar orasida yarim ton va butun tonlar kelganligini aniqlang.

2. Surxondaryo — Qashqadaryo musiqa uslubi haqida gapiring.

3. Surxondaryo — Qashqadaryo an'anaviy musiqa cholg'ularim aytilib bering.

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni **to'liq takrorlash** va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To'garak rahbari: _____

Mavzu: Buxoro - Samarqand musiqa uslubi haqida tushuncha

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limi: o'quvchilarda Buxoro - Samarqand musiqi auslubi tushuncha berish, musiqiy bilim, ko'nikma va malakalari bilan birga musiqa savodi, ritm tuyg'usi, musiqa asarini tinglash, qo'shiqlar kuylash orqali o'quvchilarda musiqiy qobiliyat va iqtidorni rivojlantirish. Ijodiy mahorat nafosat va badiiy didni o'stirish, fikr doirasini kengaytirish, mustaqillik va tashabbuskorlikni tarbiyalash.

Tarbiyaviy: Surxondaryo-Qashqadaryo, Buxoro-Samarqand, Xorazm va Farg'ona-Toshkent musiqa uslublari, Shashmaqom, Xorazm maqomlari va Farg'ona-Toshkent maqom yo'llarini o'zlashtirish, jahon musiqa madaniyati, zamonaviy **O'zbekiston** musiqa san'ati va musiqa ijodiyotining mumtoz olari bilan tanishtirish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarda mumtoz musiqaning yuksak durdonalari bo'lmish maqom haqida tushuncha berish, o'zbek milliy an'ana va qadriyatlariga qiziqish uyg'otish, mavzuni yakka va guruh holatida o'zlashtirib olishlarini nazorat qilish, musiqiy qobiliyatini rivojlantirish, mustaqil fikrlashga o'rgatish.

o'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

sog'lom turmush tarziga amal qilish, umumbashariy ahamiyatga ega bo'lgan urf-odatlar, marosimlarni bilish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

mustaqillik yillarda mamlakatimizdagi barcha sohalarda o'sish sur'atlarini bilish, Shashmaqom tarkibidagi maqomlar sonini bilish.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, kichik guruhlarda ishlash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishlash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jihози: mavzuga oid rasm, **ko'rgazmalar** va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uya vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Buxoro Samarqand musiqa uslubi deganda, Buxoro va Samarqand shaharlari va viloyatlari hududlarida qaror topgan musiqiy an'analar tushuniladi. Diyormizning qadimiy madaniyat maskanlari bo'lmish bu vohalarda xalq qo'shiqlari, ashulalari, cholg'u kuylari, qarsak o'yin aytimlari hamda kasbiy musiqaga doir dostonchilik, sozanda san'ati va maqom namunalari keng o'rin tutadi. Mazkur uslubning o'ziga xos jihatlaridan biri ikki tillilik, ya'ni o'zbek va tojik tillari an'anasing namoyon bo'lishidir. Bu holat ushbu sarhadda yashab, faoliyat ko'rsatgan ko'pgina shoirlar, jumladan, Mujrim Obid, Abdullo Mulham Buxoriy, Fitrat Zardo'zi Samarqandiy, Muznib Shavkatiy Kattaqo'rg'oniyalar ijodida, shuningdek, ikki tilda ijro etib kelinayotgan o'zbek va tojik xalqlarining yuksak mumtoz musiqa namunasi bo'lgan Shashmaqom (Buxoro maqomlari) turkumida o'z aksini topgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Buxoro — Samarqand musiqa uslubiga qisqacha tushuncha bering.

2. "Tinchlik bo'lsin" qo'shig'ida qanday g'oya aks etgan?

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uya vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat musiqa fanidan 7-sinf o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.